

Обраћање првог замјеника високог представника Ларија Батлера на регионалном инвестицијском форуму БиХ

Даме и господо,

Данашња конференција могла би бити непроцјењиво значајна спона између оних који доносе богатство и оних који доносе законе.

Овај скуп даје изузетно важну прилику да се промијене мишљења, праксе и ставови који, у многим случајевима, неизоставно морају бити промијењени.

Надам се да нећемо пропустити ту прилику током данашње дискусије.

Најприје ћу вам рећи добре вијести:

Пословно окружење у БиХ је знатно боље него што је било чак и прије само три или четири године.

Сви главни економски показатељи крећу се у правом смјеру. Инфлација је и даље незнатна, стопа извоза расте брже него стопа увоза, порасла је стопа директних страних улагања, индустријска производња је порасла. Према предвиђањима, овогодишњи пораст бруто домаћег дохотка (ГДП) могао би бити најбржи у цијелој Југоисточној Европи.

Овако оптимистични резултати одраз су стварног напретка постигнутог у законодавном и административном окружењу.

Раније издијељен и неефикасан царински систем уједињен је под Управом за индиректно опорезивање која тренутно врши припреме за увођење ПДВ-а почетком 2006. године, корак који ће у

значајној мјери помоћи да се смањи сива економија и додатно унаприједи систем убирања јавних прихода.

Што се тиче прописа којима се регулише сектор јавних и комуналних услуга, земља је на добром путу да испоштује међународне стандарде у овој области. Реформа банкарског сектора, која је започела крајем 90-тих година, створила је и одржава динамичан финансијски сектор који сада усмјерава средства у перспективна мала и средња предузећа.

Низ детаљно урађених ревизија, након којих је услиједио низ одговарајућих нових закона, омогућио је значајан напредак у области управљања предузећима у БиХ. Раније је ситуација у овој области била изузетно лоша, али сада се ствари постепено поправљају. Уколико се овај тренд настави, велика јавна предузећа преузеће улогу коју носе и у другим привредама, као покретачи развоја.

Амбициозан пројекат који за циљ има да се поједностави и учини ефикаснијим процес регистрације предузећа сада је у финалној фази имплементације, док су при основним судовима формирани привредни савјети специјализовани за привредно парничење, са задатком да ријеше велики број нагомиланих неријешених предмета.

А сада неке мање добре вијести.

Ствари би могле и требале бити знатно боље.

Разлог због којег ситуација није знатно боља је непостојање јасне политичке визије.

А то је проблем којим се можемо позабавити на веома ефикасан начин управо на овој конференцији.

Пословно окружење могло би бити привлачније; извоз би могао бити јачи; индустријска производња би могла бити већа. И, прије свега, могло би бити више нових радних мјеста.

Резултати су до сада били добри, али нису били оптимални, а

разлог томе лежи у чињеници да неки политички лидери, изгледа, нису схватили који је темељни принцип модерне политике.

То је привреда, наравно.

Ево неких примјера.

Влада РС одбија дати свој пристанак држави да издаје обвезнице како би измирила дуговања по основу старе девизне штедње, у складу са одлуком Комисије за људска права при Уставном суду.

То представља велику препреку у настојањима да се елиминише по економију штетна неизвјесност коју стварају неизмирена потраживања према органима власти због губитака насталих почетком 90-тих година. Осим тога, РС још увијек није обезбиједила средства за властиту агенцију која ради на верификацији старе девизне штедње, што представља још једну препреку која онемогућава брзо рјешавање хроничног економског проблема.

Велика побољшања у банкарском сектору у БиХ проширила су се у сваки други сегмент економије. Крајњи резултат је више радних мјеста и већи животни стандард. Али и овдје, такође, постоје опструкције узроковане недостатком визије. До сада се Бања Лука противила приједлогу Централне банке да под своје окриље узме ентитетске агенције за банкарство. Како јединствен економски простор полако постаје реалност, не постоји системски аргумент за очување два одвојена регулаторна тијела. Агенције су се херојски бориле у битци против прања новца, црног тржишта и мрежа подршке ратним злочинцима, и због тога су платиле цијену, у погледу физичког застрашивања. Централизирање ове регулаторне функције доказан је начин да се потпуно елиминише могућност криминалаца да застрашују регулаторна тијела те да се обезбиједи независност регулаторних тијела. Политички отпор централизацији само доводи до тога да се запитамо који су стварни мотиви иза овог противљења.

У другим сегментима постоје охрабрујући знаци позитивније и

конструктивније политичке атмосфере.

Министарство правде БиХ завршава процес прикупљања коментара, како јавности тако и стручњака, у вези са нацртом Закона о облигационим односима, који ће наредне године ићи у јавну расправу. Тиме ће БиХ добити модеран пословни закон који ће омогућити инвестиције и отварање радних мјеста у привредном окружењу 21. вијека.

Иако Канцеларија за статистику БиХ још увијек није добила широку подршку коју мора добити од ентитетских агенција како би потенцијалним инвеститорима могла доставити потребне информације, постоје индикатори да ће се ова сарадња ускоро реализовати у потпуности захваљујући великом напретку који је остварен прошлог петка.

Вјерујем да ће се ова конференција показати изузетно успјешном уколико творци богатства успију убједити креаторе политике да се обавезу да ће реализовати прегршт иницијатива које ће у значајној мјери побољшати пословно окружење у БиХ.

Иницијативе које сам већ споменуо представљају добру полазну тачку.

- БиХ мора усвојити Закон о облигационим односима до половине 2006. године;
- 2. Канцеларија за статистику БиХ мора бити у могућности да инвеститорима понуди све неопходне информације, уз пуну сарадњу својих ентитетских партнера, такође до половине наредне године;
- 3. Ентитетске агенције за банкарство морају бити уједињене под окриљем Централне банке до половине 2006. године.
- 4. Влада РС мора обезбиједити средства за верификацију старе девизне штедње и мора пристати на издавање државних обвезница за измирење дуговања по основу старе девизне штедње, како би Закон о старој девизној штедњи могао бити спроведен до 20. новембра.

Нити један од ових задатака није претјерано мукотрпан; сваки ће донијети конкретне и темељне користи грађанима.

Ситуација у БиХ се поправља, али то се мора дешавати брже. Грађани ове земље су већ довољно дуго морали трпјети невоље. Много је тога учињено како би се створила инфраструктура неопходна за привлачење инвестиција и отварање радних мјеста. На правом смо путу – али се морамо брже кретати тим путем.

Ако творци богатства остваре ефикасну и успјешну комуникацију са креаторима политике на овој конференцији, вјерујем да можемо обезбиједити стварни напредак у пословном окружењу.

Немојте пропустити ову прилику.

Хвала.